



Struktura produkcji zwierzęcej i jej ewaluacja

dr Janusz Rowiński

Pogłowie zwierząt w 2016 roku (w tys. LSU - jednostkach przeliczeniowych)

PROBLEMY STRUKTURALNE
POLSKIEGO ROLNICTWA

Państwo	Pogłowie ogółem	W tym w grupach		Udział w pogłowie ogółem [%]	
		0 – 19,9 LSU	500 LSU i więcej	0 – 19,9 LSU	500 LSU i więcej
Francja	22 082	540	4 274	2,4	19,4
Niemcy	18 182	557	5 647	3,1	31,1
Hiszpania	14 443	608	5 898	4,2	40,8
W. Brytania	13 252	444	3 695	3,3	27,9
Włochy	9 468	611	3 664	6,5	38,7
Polska	9 443	2 238	2 165	23,7	22,9
Holandia	6 820	64	3 156	0,9	46,3
Dania	4 128	74	2 965	1,8	71,8
Belgia	3 773	49	1 320	1,3	35,0
UE ogółem	131 340	11 908	40 106	9,0	30,5

Gospodarstwa z inwentarzem w 2016 roku (niektóre podstawowe wskaźniki)

Państwo	Gospodarstwa (tys.)		LSU (tys.)	Wskaźniki		
	Ogółem	z inwentarzem		gosp. z inw./ gosp.ogółem	LSU/gosp.	LSU/1ha
Francja	456,5	247,6	22 082	54,2	89	0,79
Niemcy	276,1	184,7	18 182	66,9	98	1,09
Hiszpania	945,0	216,7	14 443	22,9	67	0,62
W. Brytania	185,1	138,1	13 340	74,6	97	0,80
Włochy	1 145,7	154,7	9 468	13,5	61	0,75
Polska	1 410,7	718,2	9 443	50,9	13	0,66
Holandia	55,7	37,0	6 820	66,4	185	3,80
Dania	35,1	20,7	4 128	59,0	200	1,58
Belgia	36,9	25,4	3 773	69,0	148	2,79
UE ogółem	10 467,8	5 733,6	131 459	54,8	23	0,76

PROBLEMY STRUKTURALNE
POLSKIEGO ROLNICTWA

Gospodarstwa z krowami mlecznymi (niektóre podstawowe wskaźniki)

Państwo	Gospodarstwa (tys.)		Krowy ogółem (tys.)	w tym w grupach		Udział w pogłowie ogółem (%)	
	z krowami	% gosp. og.		1 - 9	100 i więcej	1- 9	100 i więcej
Francja	64,4	14,1	3 678	61	571	1,6	15,3
Niemcy	69,2	25,1	4 274	50	1 178	1,2	41,8
Hiszpania	19,8	2,1	906	21	314	2,4	35,9
W. Brytania	20,2	10,9	1 835	16	1 342	0,9	75,9
Włochy	53,4	4,7	2 010	52	943	3,0	53,5
Polska	243,6	17,3	2 183	572	165	24,4	7,1
Holandia	17,9	32,2	1 745	2	780	0,2	50,2
Dania	3,2	9,0	572	0	515	0,0	88,4
Belgia	11,8	31,9	531	3	112	0,6	24,1
UE ogółem	1 213,0	11,6	23 783	2 074	8 235	8,7	34,7

Uwaga: gospodarstwa – rok 2016; pogłowie i jego struktura – rok 2013

Progi ilościowe stad krów mlecznych w latach 2005 – 2013

Państwo	próg
Rumunia	3-9
Bułgaria, Łotwa	10 - 19
Litwa, Polska, Austria	20 - 29
Słowenia	30 - 49
Niemcy, Hiszpania, Francja, Luksemburg, Portugalia, Finlandia, Wielka Brytania	50 - 99
Belgia, Dania, Irlandia, Grecja, Włochy, Holandia, Szwecja, Malta	100 i więcej
Czechy, Estonia, Węgry, Słowacja, Cypr	Brak progu
Uwaga: Brak progu oznacza, że liczba stad zmniejszyła się we wszystkich grupach	

PROBLEMY STRUKTURALNE
POLSKIEGO ROLNICTWA

Gospodarstwa z trzodą chlewną (niektóre podstawowe wskaźniki)

Państwo	Gospodarstwa (tys.)		Trzoda ogółem (tys.)	w tym w grupach		Udział w pogłowie ogółem (%)	
	z trzodą	% gosp. og.		1 - 49	1000 i więcej	1 - 49	1000 i więcej
Niemcy	40,2	14,6	28 653	143	21 512	0,5	75,1
Hiszpania	44,9	4,8	23 946	167	20 540	0,7	85,8
Francja	16,3	3,6	13 599	51	10 949	0,7	80,5
Holandia	4,5	8,1	12 479	4	11 762	0,0	94,3
Dania	3,3	9,4	12 383	5	12 122	0,0	97,9
Polska	172,2	12,2	10 983	1 868	4 041	17,0	36,8
Włochy	24,9	2,2	8 376	159	7 524	1,9	89,8
Belgia	4,5	12,2	6 179	4	5 082	0,1	82,2
W. Brytania	9,5	5,1	4 545	96	3 754	1,4	82,6
UE ogółem	1 965,1	18,8	143 535	6 225	111 989	4,3	78,0

PROBLEMY STRUKTURALNE
POLSKIEGO ROLNICTWA

Progi ilościowe stad trzody chlewnej w latach 2005 – 2016

Państwo	próg
Austria, Polska, Słowenia	400 - 999
Belgia, Bułgaria, Dania, Finlandia, Francja, Grecja, Hiszpania, Holandia, Łotwa, Niemcy, Portugalia, Rumunia, Włochy.	1000 i więcej
Cypr, Czechy, Estonia, Irlandia, Litwa, Malta, Słowacja, Szwecja, Węgry, Wielka Brytania	Brak progu
Uwaga: brak progu oznacza, że liczba stad zmniejszyła się we wszystkich grupach	

Wnioski i rekomendacje

1. Potencjał polskiej produkcji zwierzęcej w 2005 roku wynosił 10,6 mln LSU, co było piątym potencjałem unijnym. W roku 2016 potencjał zmniejszył się do 9,4 mln LSU i Polska spadła na szóste miejsce. Nie nastąpiło jednak równie głębokie zmniejszenie produkcji zwierzęcej ze względu na wzrost mleczności, skrócenie okresu chowu tuczników oraz import kilku milionów warchlaków.
2. Podstawową przyczyną spadku pogłowia jest likwidacja niewydolnych dochodowo gospodarstw oraz rezygnacja z nieopłacalnego a uciążliwego drobnotowarowego chowu zwierząt w istniejących nadal gospodarstwach. Są to tendencje ogólnoeuropejskie, ale zmniejszenie pogłowia w „starych” państwach UE jest przeważnie wyrównywane zwiększeniem w stadach dużych. W Polsce niewielki wzrost pogłowia w stadach dużych nie zrekompensował spadku w pozostałych grupach. W rezultacie w latach 2005 – 2016 pogłowie trzody zmniejszyło się o 6,7mln (o 40%) a krów mlecznych o 570 tys.(o 25%).

Wnioski i rekomendacje c.d.

3. Proces likwidacji drobnotowarowego chowu trzody chlewnej i krów mlecznych będzie w Polsce kontynuowany ponieważ co najmniej 5 mln sztuk trzody i ponad 1 milion krów mlecznych znajduje się w stadach nie zapewniających wystarczających dochodów (mniej niż 400 tuczników lub 20 krów). Zaledwie 2% gospodarstw chowających trzodę i 10% chowających krowy mleczne to gospodarstwa znajdujące się w grupie progowej lub większych
4. Zahamowanie dalszego spadku i ewentualna częściowa odbudowa pogłowa wymaga zatem energicznych działań wspierających rozwój ferm wielkotowarowych i likwidujących istniejące ograniczenia ich rozwoju.

Wnioski i rekomendacje c.d.

5. Konieczne są precyzyjne, jednoznaczne przepisy budowlane i o ochronie środowiska, uwzględniające, że wiejska przestrzeń produkcyjna jest przede wszystkim obszarem działalności rolniczej również wówczas, gdy większość mieszkańców pracuje poza rolnictwem. Stąd też decyzje nie zezwalające na budowę nowych lub rozbudowę istniejących budynków inwentarskich powinny być wydawane w dobrze udokumentowanych przypadkach. W niektórych sytuacjach może być konieczne wsparcie finansowe (kredyty preferencyjne, dotacje, poręczenia kredytów komercyjnych). Niezbędne jest także zniesienie obowiązku zagospodarowania 70% nawozów organicznych we własnym gospodarstwie i wspieranie budowy biogazowni.



Kontakt

dr Janusz Rowiński

Dziękuję za uwagę

